

Modul 5: Jak komunikovat a inspirovat rodiče

Tento modul vám poskytne několik nápadů na spolupráci učitelů a rodičů, aby se maximalizovaly vzdělávací přínosy pro děti. Jedna část se také zabývá otázkou integrace rodin přistěhovalců do školní komunity.

Jaký je cíl tohoto modulu?

Díl 1: Děti uprostřed dění - jak funguje vzdělávání, pokud pedagogové a rodiče spolupracují

Díl 2: Zjistěte způsoby, jak může škola rozvíjet dialog s rodiči praktickými příklady různých aktivit.

Díl 3: Integrace přistěhovaleckých rodičů do komunity mateřských škol

Úvod do tématu:

Tento modul vám poskytne několik základních idejí, jak přimět učitele a rodiče spolupracovat a maximalizovat tak vzdělávací přínosy pro děti. Jeden z dílů se také zabývá bezprostředním problémem integrace rodin přistěhovalců do školních komunit.

Díl 1: Děti uprostřed dění - jak funguje vzdělávání, pokud pedagogové a rodiče spolupracují

V tomto díle se dozvím, jak:

1. posílit zapojení rodičů a jak dosáhnout vzájemně uspokojivého výsledku prostřednictvím spolupráce.
2. rozpoznat linii komunikace překonáváním bariér a budováním mostů v komunikaci
3. připravit učitele na práci s kulturně rozmanitými dětmi a jejich rodinami.

Úvod do tématu:

Dnešní moderní život vyžaduje, aby učitelé a rodiče sjednotili své úsilí v zájmu získání nejlepšího vzdělání a výchovy dětí. Systém učení, se mění relativně často a je ovlivňován mnoha vnějšími faktory, může fungovat pouze tehdy, když v něj věří učitelé i rodiče. V tomto díle se mluví o způsobech rozvoje účinného partnerství mezi učiteli a rodiči, o překážkách a mostech v komunikaci a o důležitosti dosažení kulturní kompatibility.

Kapitola 1 – Rodiče a učitelé: Jak vypadá efektivní partnerství?

Proč je zapojení rodičů tak důležité?

Dříve se myslelo, že odborníci vědí lépe než rodiče, co je pro děti nezbytné a užitečné. Je obvyklé, že většinu dne stráví děti v institucích – školky, školy, studovny. V těchto institucích se o ně stará kvalifikovaný personál a dává jim řádnou výchovu a vzdělání. A my jako rodiče věříme, že téměř celá práce bude provedena někým jiným. Naše děti budou vzdělávány a socializovány, zatímco my jsme v práci.

Stále více lidí si však uvědomuje, že tento model není správný a zbavuje rodiče jejich aktivní role při výchově dítěte a vytváří zbytečné překážky. Uvědomte si také, že vztah mezi rodinami a školkami a školami je přerušovaný a procesy, které se dějí na obou místech, nejsou propojeny. V důsledku toho se dítěti nedostává potřebné výchovy a vzdělávání. Abychom překonali tuto roztržičnost a rozdíl mezi domovem a školou, je třeba, aby učitelé a rodiče spolupracovali v partnerství, sdíleli informace, myšlenky a názory, zlepšovali své rozhodování a sdíleli péči o dítě.

Kapitola 2 v modulu 5 představuje několik dobrých příkladů, jak mohou učitelé komunikovat s inspirativními rodiči, stejně jako v kapitole 2 se diskutuje o tom, jak mohou být rodiče začleňováni do komunit mateřských škol.

Různé pohledy

Veškeré učení začíná doma. Ale pokračuje ve škole. A někde uprostřed by se měly potkat názory na to, jak vytvořit co nejlepší vztah mezi rodinou a školou ve prospěch vzdělávání a výchovy dítěte.

Otázka 1: Co učitelé chtějí od rodičů?

Učitelé chtějí:

- odpovědnost rodičů.

- aktivní zapojení rodičů do každodenního pokroku jejich dětí;
- aby rodiče společně vyučovali z domova.
- aby rodiče učili své děti o morálním chování. Učitelé vědí, jak učit čtení, matematiku, vědu a tak dále, ale vědění o hodnotách by mělo pocházet z domova.
- aby rodiče „ukázni - ne potrestali - své děti“. Metoda pozitivní disciplíny umožňuje posílení pozitivního chování, prosazování úspěšného rozhodování a výuky u dětí.
- aby rodiče naučili děti být zodpovědnými, mluvit, vyjadřovat svůj vlastní odůvodněný názor, přijímat odpovědnost za své činy a přijímat důsledky svých činů.

Otázka 2: Co chtějí rodiče od učitelů?

Rodiče chtějí:

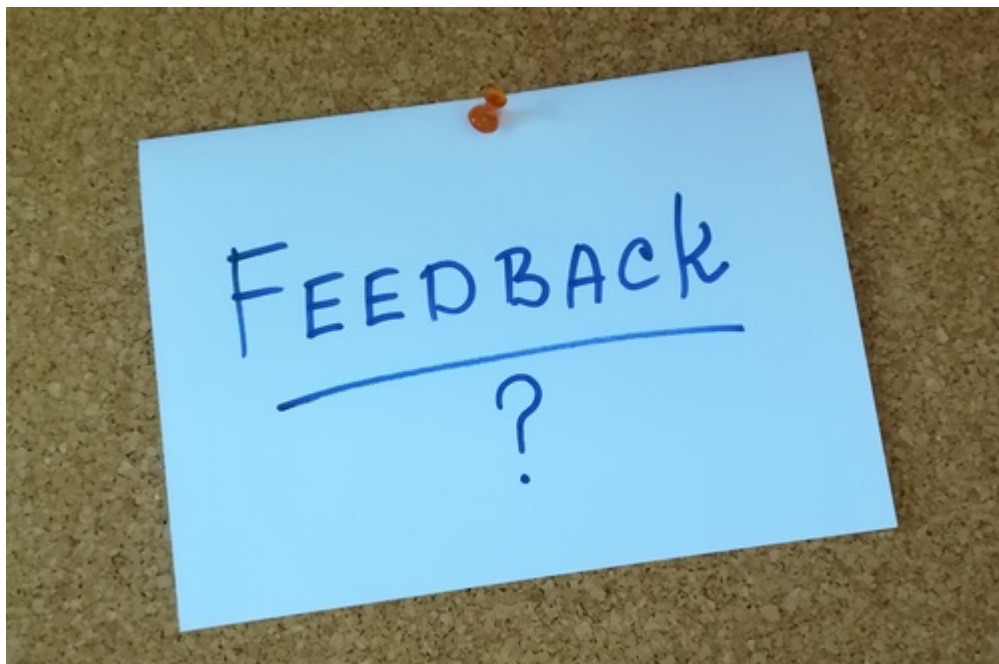
- učitelé, kteří respektují rodiče a děti.
- učitelé, kteří se vědomě věnují výuce tím, že zvyšují standardy a mají vysoké očekávání na všechny děti.
- učitelé, kteří přemýšlejí o věcech mimo zavedené standardy, protože každé dítě je jedinečné a přístup k učení musí být odlišný.
- aby s nimi učitelé otevřeně komunikovali, upřímně sdíleli a včas je informovali o svém názoru.
- učitelé, kteří zůstanou objektivní a dodrží svou hlavní odpovědnost: učit.
- aby učitelé sdělovali pozitivní výsledky, a to nejen to, že dítě dělá domácí úkoly, nebo mluví ve třídě.

Otázka 3: Kde by se mohly sblížit jejich zájmy?

Učitelé i rodiče chtějí zlepšit vzájemnou komunikaci, což jim umožní pracovat jako tým ve výchově dítěte. Je však obtížné spojit dvě rozdílné cesty. Hlavní dělicí čarou je skutečnost, že obě strany řádně nevymezují své povinnosti a práva a velmi často mají nadměrné očekávání nebo jen nenajdou společnou řeč. Prostředí, v němž žijeme, se rychle mění a vyvíjí a společnost čelí stále více novým výzvám. Komunikace je proto velmi důležitá. Na jedné straně by se učitelé měli upřímně snažit poznat rodinu a vytvořit skutečné spojení, na stranu druhou, rodiče musí být více aktivní ve školním životě jejich dětí. Dosažení vzájemně uspokojivého výsledku je možné prostřednictvím spolupráce. Rodiče, učitelé, vůdci komunity a školská správa dosáhnou výš, pokud budou cíle plněny týmovým přístupem: „Společně každý dosáhne více“. Děti se učí doma i ve škole. Učení se uskutečňuje během každé bdělé hodiny každého dne.

Kapitola 2 – Komunikace je klíčová

Bariéry a mosty v komunikaci

Kulturní, jazyková a etnická rozmanitost v Evropě roste a mateřské školky čelí mnoha výzvám, které mají zlepšit rozmanitost a začlenění nových dětí. Také děti s postižením potřebují pomoc s komunikací, vlastní péčí a mobilitou. Jedním z klíčových faktorů dodržení rozmanitosti je zabránit stereotypizaci dětí a rodin založených na pohlaví, rase, kultuře nebo jiných attributech.^[1] Vytvoření vše zahrnující komunity zlepší partnerství mezi veškerou správou, učiteli a rodiči.

Bariéra: Přílišná zaneprázdněnost

Most: Udělejte si čas

Rodiče a učitelé zpravidla hlásí nedostatek času jako nejdůležitější komunikační bariéru. Studie však ukazují, že nejdůležitější komunikační bariéry jsou nedostatečné plánování spolupráce a nedostatek vzájemného porozumění. Kromě toho mohou některé pocity související s předchozími negativními zkušenostmi, náboženskými a kulturními rozdíly, problémy s dopravou a neschopností a neúčinností členů školy negativně ovlivnit vztahy školy a rodičů.^[2] Musí být využity různé formy komunikace, osobní, on-line, písemné i více jazykové.

Bariéra: Různé úrovně očekávání

Most: Splnit očekávání a přinášet výsledky

Často mají učitelé a rodiče různá očekávání jak na sebe, tak na děti. Úspěch dětí v mateřské školce je zajištěn, pokud rodiče a učitelé jasně vymezují a diskutují o očekávání dětí, vyzdvihují jejich úsilí při plnění úkolů a zajišťují, že chápou důsledky při nedosažení daných očekávání. Akademický úspěch pozitivně souvisí s realistickými a vysokými očekáváními rodičů a učitelů o výkonnosti dětí.

Bariéra: nevhodná atmosféra

Most: Vytvořte dobrou atmosféru

Učitelé také musí upřímně připustit svou vlastní kulturní kompetenci a odhodlání pracovat s různými dětmi. Pozitivní učební prostředí je pro děti důležité k výuce a rozvoji. Prostor by mělo být bohaté na hry, zkušenosti, zkoumání a pocit důležitosti. V tomto prostředí se i rodiče cítí vítáni, zapojeni a posilováni.

Bariéra: Kulturní rozdíly

Most: Poznejte kulturní rozdíly aktivně a s respektem

Kulturní rozdíly mohou vytvářet komunikační bariéry, pokud učitelé odrážejí svůj vlastní kulturní náhled při interakci s rodiči z jiné země a kultury. Aby se učitelé mohli vypořádat s touto potenciální nesprávnou komunikací, měli by začít vyhledávat znalosti, které by jim pomohly porozumět jazykovým a kulturním rozdílům rodičů. Spolu se získáním znalostí o kulturních rysech se fakt, že snaha o pochopení kulturních rozdílů a hodnot je důležitá z hlediska řešení komunikačních bariér, prohloubí.^[3]

---

[1] Victorian Early Years Learning and Development Framework, Evidence Paper, Practice Principle 4: Equity and Diversity, Saffigna, Franklin, Church and Tayler / Department of Education and Early Childhood Development 2011

[2] Ozmen, F., Akuzum, C., Zincirli, M., & Selcuk, G. (2016). The communication barriers between teachers and parents in primary schools. Eurasian Journal of Educational Research, 66, 26-46, <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2016.66.2>

[3] Ozmen, F., Akuzum, C., Zincirli, M., & Selcuk, G. (2016). The communication barriers between teachers and parents in primary schools. Eurasian Journal of Educational Research, 66, 26-46, <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2016.66.2>

Kapitola 3 – Využití kulturní rozmanitosti

Jak můžeme připravit učitele na práci s kulturně rozmanitými dětmi a jejich rodinami?

Nové výzvy pro učitele a ředitele/ky mateřských školek vzrostou kvůli integraci dětí a rodin uprchlíků. Německo a mnoho evropských zemí musí integrovat uprchlíky z různých zemí. Mateřská školka je místem, kde se setkávají rodiny s malými dětmi a kde existuje způsob, jak je integrovat do evropské kultury prostřednictvím přímé interakce a výměny znalostí. Díl 3 v modulu 5 (link) poskytuje úplný obraz o tomto procesu v Evropě a navrhuje strategie, jak budovat vazby s rodiči přistěhovalců.

Pro integraci rodin, stejně jako dětí z jiných zemí, musí mít mateřská školka základní znalosti o stravovacích návycích, náboženském zázemí a rituálech, aby tyto děti a rodiče neporušovali naše evropské kulturní vzorce. Níže jsou některé návrhy učitelů a rodičů pro dosažení forem kulturní kompatibility.

Návrhy pro učitele

Kultura a rodina jsou zásadní pro pocit identity, příslušnosti a úspěchu dětí v celoživotním vzdělávání. Učitelé hrají velmi důležitou roli při podpoře dětí a rodin s kulturně různorodým zázemím. Když jsou učitelé přátelští, přístupní a respektují různé způsoby života, pomáhají dětem a jejich rodinám budovat pocit sounáležitosti a důvěry. Některé myšlenky, které

mohou pedagogům pomoci při podpoře kulturně rozmanitých rodin, zahrnují:

- Otevřenost různým typům rodin
- Práci na rozvoji pozitivních vztahů s rodinami
- Vzájemný respekt k rozmanitosti
- Dobrou komunikaci

Pedagogové nejmenších dětí v celé Evropě musí být připraveni vyučovat rostoucí populaci mladých lidí. Více dětí z přistěhovaleckých domácností se zapisuje do programů v raném dětství a očekává se, že tento trend bude pokračovat i v příštím desetiletí. Existuje velká potřeba rozvíjet programy odborné přípravy, které by připravily učitele, aby uspokojily potřeby dnešních rozmanitých školních tříd.

Návrhy pro rodiny

Rodičovství mezi různými kulturami může být někdy výzvou, zvláště když jsou hodnoty a očekávání kultury od sebe navzájem tak odlišné. To může rodinám ztěžovat pocit, že patří k nějaké komunitě. Schopnost rodiny rozvíjet kulturní identitu a pocit sounáležitosti je pro děti důležitá, protože pocit sounáležitosti a silná kulturní identita podporuje jejich duševní zdraví a blahobyt. Existuje spousta věcí, které mohou rodinám pomoci rozvíjet pocit sounáležitosti, včetně:

- Identifikace vlastní kultury - kulturní identita dětí se vyvíjí prostřednictvím jazyka, vyprávění příběhů, vztahů, tradic a rutin.
- Budování sociálních sítí - budování spojení v mnoha různých společenských a kulturních skupinách.
- Vyhledání podpory - najít správnou osobu nebo organizaci, která vám a vaší rodině pomůže.
- Nezapomínejte, že potřebujete čas na integraci - přizpůsobení se novému životu po migraci může obsahovat mnoho výzev pro celé rodiny.

Rozmanitost prostřednictvím jídla a dalších aktivit

Události související s jídlem mohou poskytnout skvělé zapojení různorodé komunity.

Existuje mnoho způsobů, jak oslavit různorodost, například:

- Zapojením dětí (modul 3)
- Uspořádáním hostiny (modul 4, díl 3 a modul 5, díl 2)
- Venkovním vzděláváním (modul 3)
- Zapojením rodičů (modul 5, díl 1)

Díl 2: Události a inovativní způsoby rozvoje dialogu s rodiči

V tomto díle se dozvím, jak:

1. Provádět společnou vizi zapojení rodičů do vzdělávání dětí.
2. Vytvářet akce, které zahrnují rodiče a komunitu do vaření a dalších činností.

Kapitola 1 – Vize pro zapojení rodičů

Personál školy musí propojovat a budovat pozitivní vztahy s rodiči, před tím než může efektivně zapojit rodiče do zlepšování školních programů a aktivit. Za prvé je nezbytné, aby zaměstnanci školy, rodiče a partneři z řad komunity uznali výhody společné spolupráce při udržování zdraví a učení dětí. Toho lze dosáhnout tak, že budete sdílet školní vizi pro komunikaci a zapojení rodičů do vzdělání jejich dětí se všemi ve Vaší školní komunitě. Vize školy pro zapojení rodičů může nastavit tón pro pozitivní vztah s rodiči a jejich zapojení do zdraví školy a jejich aktivit.

Příklady způsobů, jakým se pracovníci školy mohou spojit s rodiči

- Zajistit, aby čtvrt', ve které se škola nachází, měla jasnou představu o angažovanosti rodičů a jejich zapojení do

školních aktivit.

- Odpovídá školní mise významu rodičovské angažovanosti a vytváří základy pro zapojení rodičů do školních aktivit?
- Má škola dobře plánovaný program pro zapojení rodičů?
- Existují zásady a postupy, které maximalizují zapojení rodičů do aktivit školy, zahradnictví/vaření, služby a programy?
- Má škola přátelské a příjemné prostředí pro rodiče?
- Uvítá škola, aby se rodiče podíleli na činnostech, službách a programech v oblasti zdraví/zahrádky/vaření?
- Zajistí škola, aby měli zaměstnanci možnost spojit se s rodiči a podporovat rodičovskou angažovanost ve školní péči/zahradničení/vaření?
- Má škola specializovaný výbor učitelů, správců a rodičů, kteří napomáhají školnímu plánování, provádí, vyhodnocují a neustále zlepšují jeho dosah na rodiče a kvalitu aktivit rodičovské angažovanosti?
- Má škola zaměřené semináře pro rodiče na zahradničení nebo zdravé vaření?
- Jsou zaměstnanci školy poskytnuty možnosti dozvědět se, jak zvýšit zapojení rodičů do školy?

Kapitola 2 – Události zahrnující rodiče a komunitu do vaření a zahradničení

Zapojení rodičů a místní komunity je klíčovým bodem současné vzdělávací politiky. Výkony žáků se ukázaly být lepší, pokud se rodiče a širší komunita aktivně podílejí na životě školy. Události související s jídlem mohou poskytnout skvělou příležitost pro zapojení různorodé komunity.

Níže jsou některé nápady, které vám pomohou začít.

Nejlepší „národní/regionální“ jídlo

This theme could be used to celebrate regional food from around your country or focus more tightly on local food traditions. It could be a stand-alone event or run alongside another school event such as an open day.

Tohle téma by mohlo být využito k oslavě regionálních potravin z vaší země nebo místní potravinářské tradice. Může se jednat o samostatnou událost nebo doprovodný program například při dni otevřených dveří.

Příležitosti by mohly zahrnovat:

- podpora zástupců místních výrobců potravin, pěstitelů a potravinářských podniků, aby nabízeli degustace/vzorky svých výrobků, receptů a přísad.
- školní zahradní klub může ukázat, co vypěstoval.
- kuchařský klub může nabídnout ochutnávky jídel uvařených ze školních produktů.
- školní stravovací tým může předvést regionální pokrmy, které podávají v době oběda. Mohly by být nabízeny ochutnávky a vyplňovány vyhodnocovací karty, které by pomohly vybrat nejoblíbenější pokrmy, které by mohly být na obědovém menu.
- technologie potravin/studenti mohou dostat za úkol připravit typické pokrmy pro vaši zemi nebo oblast a to zejména s využitím místních potravin/ingrediencí.
- rodiče mohou pořádat soutěže, aby našli nejlepší piknikový oběd s využitím místních potravin. To pomůže zvýšit povědomí o tom, co představuje dobrý balíček potravin na oběd.
- místní kuchaři mohou být vyzváni, aby ukázali, jak používat místní a sezónní přísady.

Mnoho kultur, mnoho pokrmů

Tohle téma lze využít k prezentaci jídel z celého světa, používáním autentických ingrediencí, které mohou být pro některé členy komunity neznámé, spolu s lokálně pěstovanými potravinami. Může to být formou posezení ve večerních hodinách pro účely získávání finančních prostředků, formou degustace tapasového stylu nebo dokonce formou pikniku ve školní zahradě.

Příležitosti by mohly zahrnovat:

- celou řadu skupin ze školní komunity, všichni pracují společně, např. studenti z místní střední školy, členové kuchařského klubu, školní kuchaři a zaměstnanci, rodiče, učitelé a členové místní komunity.
- zobrazení ingrediencí, výrobků a obrázků může pomoci zvýraznit kulturu receptů.
- prezentaci jiné kultury s každým kurzem, např. italské „antipasto“ předkrmů, indické hlavní jídlo a zákusek z Řecka.

Letní oslavy jídla

Načasování této akce může být na konci letního období nebo na začátku podzimu. Může se jednat o odpolední nebo večerní školní událost nebo o součást většího společenského dění.

Příležitosti by mohly zahrnovat:

- zeleninovou show pro školu a místní komunitu se sekcemi pro:
  - nejneobvyklejší ovoce nebo zelenina
  - největší zelenina
  - nejlepší produkty vypěstované žáky ze semínek ve třídách
  - nejlepší pokrm s použitím určité složky ovoce nebo zeleniny.
- externí agentury, např. svaz zahrádkářů nebo asociace pro kompostování by mohla být zapojena do propagace pěstování plodin doma.
- rozvíjení dovedností, které se děti naučily ve škole.
- společenské kluby vaření mohou prodávat pokrmy z produktů ze školní zahrady.
- nabídku řady ocenění, např. vaření nejlepšího receptu s použitím domácího produktu.

Den výměny semínek

Výměna osiva spojuje a udržuje místní zahradnickou komunitu. Nabízí zaměstnancům, žákům, rodičům a místní komunitě příležitost dozvědět se, jak pěstovat vlastní potraviny a poznat nové odrůdy, a zachovávat tak naše dědictví ve formě potravin před vyhynutím. Poskytuje zkušenějším pěstitelům v komunitě možnost sdílet znalosti a osivo, které se přizpůsobily místním podmínkám.

Letáky mohou lidem připomínat, aby si schovali svá semínka a postupně je zasadili. Obálky se semínky lze zakoupit velmi levně nebo mohou být snadno vyrobeny ve škole, semínka také vypadají dobře, když se sypou ze sklenic. Žáci/rodiče/učitelé mohou obsluhovat různé stánky a semínka prodávat.

Příležitosti by mohly zahrnovat:

- ukázkou šetření osiva
- výměnu osiva
- aktivity dětí, např. hádejte počet semínek v nádobě, vytvořte koláž pomocí různých semínek
- ukázkou výsevu osiva ze strany žáků.

Zahradní experimenty

Experimenty jsou jednoduché pokusy nebo pozorování, které mohou být provedeny doma, na školní zahradě nebo na pozemku. Dávají vám možnost poznat a experimentovat s novými (i starými) nápady nebo technikami a sdílet získané poznatky.

Celá školní komunita, včetně rodičů a širší komunity, může být podporována v účasti na jednom z experimentů. Lidé se mohou zúčastnit pravidelných setkání, kde si vymění tipy, nápady a informace. Žáci mohou koordinovat šíření informací a zpětnou vazbu o výsledcích.

Obsah experimentu mohou připravit učitelé biologie, chemie nebo jiného předmětu souvisejícího se zahradou. Může se jednat o:

- informace o zázemí
- základní pokyny k provedení testu
- rady, jaké informace budete potřebovat k záznamu
- listy výsledků, které usnadňují zaznamenání vašich pozorování a dat, když experiment provádíte
- případně základní materiály, jako je osivo.

Učitel poté sestaví a analyzuje výsledky a nahlásí je do vašeho školního časopisu nebo vývěsky.

Týden s prarodiči na školní zahradě

Měl by proběhnout v prvních jarních týdnech, pomoci školám získat podporu od místní komunity a zahájit práci na zahradě po zimě.

Pořádání aktivit na zahradě je skvělý způsob, jak oslovit starší rodiče, pečovatele a místní obyvatele (včetně místních majitelů pozemků) a zároveň udržovat zahradu ve skvělém stavu.

Pořádání aktivit na zahradě

- Určete si čas během týdne (dokonce i po škole), abyste mohli uspořádat „Týden v zahradnictví.“
- Zjistěte, jaké rostliny byste chtěli, přemýšlejte o tom, kde byste je mohli vysadit nebo jak by je kuchař mohl používat ve svých receptech, propojte plodiny s kuchyní a s vyučováním ve třídách. Sdílejte nápady a plány v celé škole nebo školce, abyste do zábavy zapojili všechny!
- Jakmile se jaro vrátí, je ten správný čas k zahájení Zahradního týdne s prarodiči. Zapojte tak prarodiče, pečovatele i širší komunitu (včetně místních majitelů pozemků) k poskytování podpory, rad a poradenství v oblasti zahradnictví.

Jiné možnosti zahradničení by mohly zahrnovat:

- Školní zahrady nejsou projekty pro jednoho člověka. Aby se projekt skutečně podařil, zahrada potřebuje podporu dobrovolníků. Je skvělé, že rodiče dobrovolně poskytují pomoc, protože tím dávají zahradě naději, že bude žít dokonce i poté, co jejich děti absolvují školu. Je to vítězství: zahrada dostane pomoc od dalších rukou a rodiče se vrátí domů s čerstvými produkty, které mohou jíst!
- Škola by mohla zahájit zahradnické a kuchařské kluby, rozvíjet vazby s místní ekologickou farmou a zřídit každoroční „vesnickou show“, ve které žáci uvidí, co vyrostlo.
- V pátek odpoledne můžete rostliny pěstované na školní zahradě prodávat dětem a jejich rodinám. Školní kuchaři nebo samotní žáci mohou připravovat domácí polévku pomocí zeleniny a bylin ze školní zahrady, nebo péct chléb a dorty a nabízet je rodičům a místní komunitě.
- Získané prostředky mohou jít zpět do zahrádkářského klubu.
- V průběhu celého roku mohou členové školy zahradu navštěvovat, pomáhat na ní a radit.

Další informace a podrobný návod najdete na [webu programu Skutečně zdravá škola](#).

Díl 3: Integrace přistěhovaleckých rodičů do komunity mateřských školek

V tomto díle se dozvím, jak:

1. vidět přistěhovače jako součást Evropy, Evropa měla vždy smíšenou identitu
2. poznat, jaká jsou specifika rodin přistěhovalců
3. integrovat přistěhovalecké rodiče a děti do mateřských školek

Úvod do tématu

Opuštění domovské země za účelem nalezení lepšího života je obvykle konečným řešením mnoha lidí. Chytrý výběr cílové země je důležitý a země s dlouhou historií přistěhovalců vědí, že by měly začleňovat migranty do každodenního života co nejdříve. Ale vzhledem k různým kulturním podmínkám a způsobům života má tento proces určité specifika.

Kapitola 1 – Odkud přistěhovalci přicházejí a země jejich pobytu

Evropa má smíšenou identitu

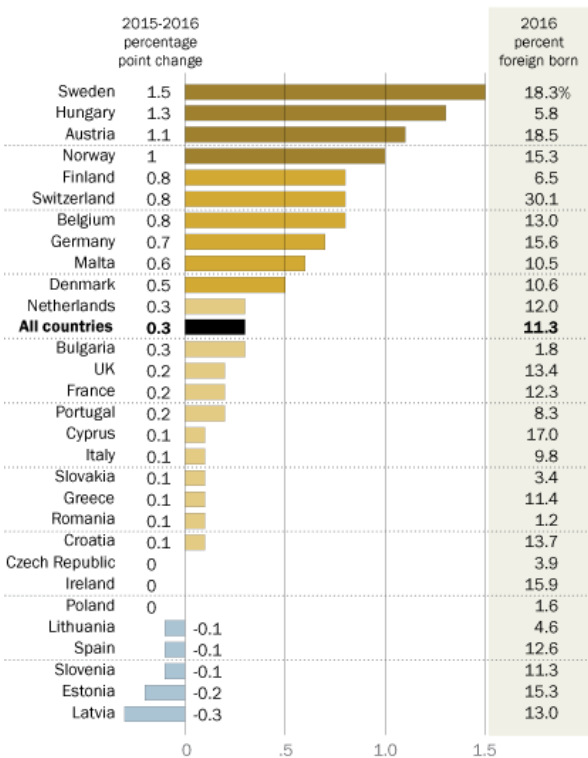
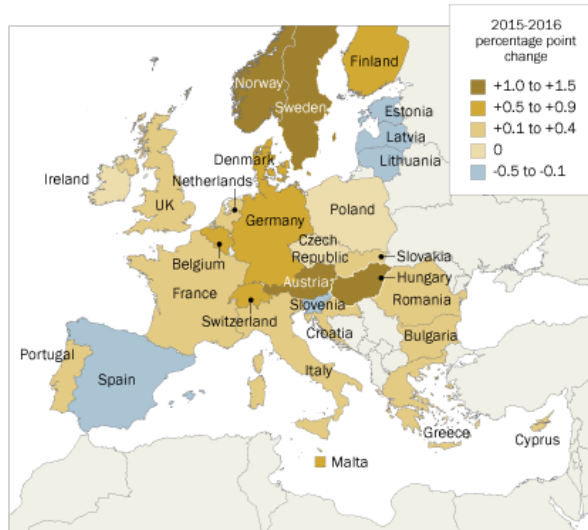
Evropa je mezikulturní oblastí a zůstane tak. Strach a nenávisť se ale musí držet mimo veřejné debaty. Dosud Evropa nedokázala nabídnout řešení společné identity nad rámec společných hodnot a představ. (European Journal on Psychology, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/články/PMC4894286/>)

Podíl přistěhovaleckého obyvatelstva v evropských zemích

Migrant surge drives big increases in immigrant share for several European countries

Percentage point change in share of population that is foreign born, 2015 to 2016

Notes: Percentage point change is based on differences between 2015 and 2016 percent immigrant in each country. Numerator for immigrant percentages in 2016 is based on total international migrant population estimated by the UN in 2015 plus number of asylum applications from July 2015 through May 2016 (number of asylum seekers for April through May 2016 unavailable for many countries). Annual increase/decrease of non-asylum seeker migrants - based on change in total number of international migrants from 2010-15 - was also added to the numerator. Denominator is based on the UN 2016 population estimate without migration plus newly arrived migrants estimated in the numerator. Estimates are midyear. Shading reflects rounded numbers; rankings for the bar chart are based on unrounded numbers.

Source: Pew Research Center estimates based on analysis of United Nations data and Eurostat data accessed June 13, 2016.

PEW RESEARCH CENTER

V roce 2016 požádal více než 1 milion osob o azyl v Evropě. Podíl přistěhovalců na obyvatelstvo v tomto období nejvíce vzrostl ve Švédsku, Maďarsku, Rakousku a Norsku o nejméně 1%. Zatímco tento vzestup se může zdát malý, i jeden bodový nárůst za rok je vzácný, obzvláště v západních zemích. Nedávní přistěhovalci se přidali k již významným skupinám žijícím ve Švédsku, Norsku a Rakousku - všechny země, v nichž imigranti tvořili v roce 2016 15% nebo více obyvatel. Největší nárůst zaznamenalo Švédsko, kde se v roce 2015 zvýšil počet imigrantů z přibližně 16,8% na 18,3% v roce 2016 se zvýšil ještě o 1,5%. Zahraniční akcie v Norsku (15,3% v roce 2016) a Rakousku (18,5% v roce 2016) se ve stejném období zvýšily o 1 bod. Spojené království a Francie - země se značným počtem přistěhovalců - dostaly mnohem méně žadatelů o azyl v poměru k jejich počtu obyvatel v letech 2015-16 než jiné země a každý zaznamenal poměrně mírné zvýšení jejich akcií v zahraničí o 0,2%, 13,4% ve Velké Británii a 12,3% ve Francii v roce 2016.

Země, které přijaly většinu žadatelů o azyl

Německo přijalo většinu žadatelů o azyl v jakékoli evropské zemi. Kvůli své velké populaci vzrostl jejich zahraniční podíl z 0,7% na 15,6% v roce 2016, což je velký, ale podstatně menší nárůst než v ostatních evropských zemích. Na druhé straně spektra zemí jako je Litva, Španělsko, Slovinsko, Estonsko a Lotyšsko, zaznamenaly pokles počtu imigrantů. To je zčásti proto, že tyto země v uplynulém roce neobdržely vysoký počet žadatelů o azyl. (PewResearchCenter, 2017) <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/06/15/immigrant-share-of-population-jumps-in-some-european-countries/>

Odkud přicházejí přistěhovalci

Konflikt v Sýrii je i nadále největším hnacím motorem migrace. Pokračující násilí v Afghánistánu a v Iráku, týrání v Eritreii a chudoba v Kosovu vedou lidi, aby hledali lepší život jinde.

Kapitola 2 – Zahájení života v nové zemi

Opuštění domovské země není nikdy snadné. Lidé opouštějí nejen svůj majetek, ale i sociální síť, práci, pověst. Musí začít nový život někde, kde je nikdo nezná. Budoucnost v nové zemi je nejistá, často s novým životním stylem a návyky, které neznají. Zahájení mateřské školky nebo školy v nové zemi může být pro dítě a jeho rodiče stresující, ale na druhé straně je dobrou příležitostí spojit se s ostatními rodinami a komunitou mateřské školky.

Pedagogové a další odborníci by měli **rozpoznat potřeby rodičů** v následujících oblastech:

- **Přijmout je jako lidi**, spíše než jako novou kategorii.
- **Pomoci jim při sledování pozitivních aspektů** budoucnosti.

V mateřské školce mohou rodiny přistěhovalců vyžadovat zvláštní pomoc kvůli jejich specifickým zvykům.

Rodiny přistěhovalců mohou vyžadovat dodatečnou pomoc při zápisu do programu z důvodu nejistoty v oblasti jazyka a gramotnosti, dopravy, logistiky a potíží s dodržováním požadavků na přihlašovacím dokumentaci. (*Julia Gelattová, Gina Adamsová a Sandra Huerta* - Podpora přístupu přistěhovalčeských rodin k předškolním zařízením)

Kapitola 3 – Jak se rodiče mohou integrovat do mateřské školky

Role rodičů v úspěchu dětí

Rodičovská angažovanost je nyní považována za důležitou součást úspěchu programů učení u malých dětí. Rodičovská angažovanost vytváří vztahy s rodinami, což podporuje blahobyt, silné vztahy mezi rodiči a jejich dětmi a průběžné učení a rozvoj jak pro rodiče, tak pro děti.

Rodiče z kulturně různorodého prostředí by měli být podporováni, aby se zapojili do rodičovských organizací a sdíleli své kulturní názory.

Spojené státy americké mají dlouhou historii přistěhovalců a jejich integraci do společnosti. Jedním z hlavních zjištění výzkumu MPI bylo, že dovedností, kterou chtějí rodiče nejdříve zlepšit je základní gramotnost, program pro dospělé ESL (angličtina jako druhý jazyk) a školení o znalostech v oblasti kultury a systému státu. Jazyk je téměř nepřekonatelnou bariérou pro mnoho přistěhovalců a uprchlíků.

Pro úspěch menších dětí v prvních letech v USA, je velmi důležité zapojení rodičů do programů na podporu jejich schopností a zapojení do společnosti. Rodiče jsou prvními a nejdůležitějšími učiteli svých dětí. Socioekonomické rozdíly vedou k různým zkušenostem s dětmi, u kterých může ve velice raném stádiu věku dojít k mezeře v kognitivním a jazykovém vývoji. Dlouhodobá data ukázala, že mezi mnoha přistěhovaleckými skupinami, kteří s výukou začínají ještě před nástupem do školky, byla mezera mezi dosaženými výsledky s dětmi narozenými v USA, menší.

Úloha komunitních organizací

Slouží imigrantům jako způsob, jak oslovit rodiny přistěhovalců prostřednictvím důvěryhodného zprostředkovatele. Se svými silnými společenskými vazbami informují rodiny přistěhovalců o dostupných službách a veřejných výhodách a mohou snadněji podávat informace o předškolním věku.

Kapitola 4 - Strategie budování vazeb s rodiči přistěhovalců

Pedagogové potřebují nové schopnosti pro práci s dětmi uprchlíků a migrantů.

V různých zemích mohou být učitelé vyškoleni k práci s dětmi přistěhovalců a jejich rodiči. Existuje mnoho způsobů, jak se spojit s rodiči přistěhovalců. Země po celém světě mají podobné přístupy, ale mohou existovat rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Zde je několik nápadů:

1. Všichni rodiče a děti, kteří spolupracují s personálem z předškolních zařízení, musí být léčeni přátelským způsobem a s respektem. Zaměstnanci by se měli alespoň naučit pozdravit je v jejich jazyce.
2. Vyškolený tlumočnick, který sdílí kulturní zázemí rodičů, pomáhá budovat silnou vazbu mezi rodiči a programy.
3. Pokud je to možné: všichni zaměstnanci by měli jasně komunikovat s přistěhovalci: od řidičů autobusů, správců, po učitele, program by měl zahrnout všechny děti v komunitě bez ohledu na jejich původ.
4. Školení o jiných kulturách pro učitele a zaměstnanci je velmi užitečné.
5. Pozvat rodiče do mateřských školek nebo škol na různé aktivity.
6. Rodiče někdy nemusí být obeznámeni s tím, jak mateřské školy fungují a co očekávají od rodičů.
7. „Kulturní noci“, kde mohou rodiče sdílet jídlo z jejich domovské země.
8. Měsíční snídane, kdy mohou rodiče zůstat ve škole poté, co upustí své děti, vychutnat si jídlo a poslouchat místní celebrity, jako je například někdo z místní zpravodajské stanice.
9. Vzdělávací a informační zasedání, která se zabývají tématy, jako je zdraví a disciplína dětí, včasný vývoj mozku u dětí a důležitost včasného vzdělávání; tyto programy by mohly být zaměřeny na témata zvláštního zájmu rodičů přistěhovalců.
10. Programy uváděly, že pracují na realizaci kulturně zdatnějších programů prostřednictvím dvou hlavních strategií: najímání lidí z různých komunit a výcvik stávajících zaměstnanců. Je také možné najmout učitele z různých kultur. Přivedení rodičů do učeben může podpořit kulturní způsobilost.

Key Actions

1. Zapojení rodičů je důležitá - překonejte předsudky a začněte spolu mluvit
2. Vítejme rozmanitost a snažme se z ní využít maximum
3. Zapojte rodiče a členy komunity do školního života okolo dobrého jídla
4. Pokuste se integrovat přistěhovalce do každodenního života školy